

HOE LOSSEN WE DIT OP?

DE WERKVORM IN HET KORT

Wat doe je als je een probleem of ruzie hebt? In het ergste geval moet je naar een rechter. Die bepaalt dan wie er gelijk heeft. Maar meestal kun je problemen ook heel goed op een andere manier oplossen. Bijvoorbeeld door het uit te praten, of door iemand om hulp te vragen. In deze opdracht bedenken leerlingen bij verschillende situaties wat zij zouden doen om het op te lossen.

LEERDOEL

Leerlingen weten dat er in een democratische rechtsstaat verschillende manieren zijn om conflicten op te lossen en dat rechtspraak daar één van is.

HOE LANG DUURT HET?

20 minuten

WAT HEB JE NODIG?

7 posters met de antwoordmogelijkheden. De posters kunt u hier downloaden:

<https://www.prodemos.nl/leren/hoelossenweopolitiek/>.

DE WERKVORM STAP VOOR STAP

1. Vertel kort wat jullie gaan doen:
Wat doe je als je ruzie of een conflict hebt? Beland je altijd bij de rechter of zijn er ook andere mogelijkheden om een conflict vreedzaam op te lossen?
2. Leg de leerlingen uit dat ze hun mening mogen geven over de beste manier om ruzies of conflicten vreedzaam op te lossen. Leg uit dat u ze steeds een situatie voorlegt. Zij kunnen dan per situatie kiezen hoe ze het zouden oplossen, door op een bepaalde plek in het lokaal te gaan staan. Elke keuze heeft voor- en nadelen. In het lokaal hangt u de zeven posters met de opties op. Hier lopen de leerlingen naartoe.

DE OPTIES

1.	Uitpraten	Ik zou het uitpraten.
2.	Politie	Ik zou naar de politie gaan.
3.	Bezwaar	Ik zou bezwaar indienen bij de overheid (bij gemeente, provincie of Rijk).
4.	Advocaat	Ik zou een advocaat inschakelen.
5.	Stemmen	Ik zou stemmen op een politieke partij (of lid worden van een politieke partij).
6.	Gezag	Ik zou iemand met gezag om hulp vragen.
(Bijvoorbeeld je leraar, de directeur of je ouders).
7.	Actie voeren	Ik zou gaan protesteren, staken of actie voeren.
-
3. Lees een situatie voor. Stel de vraag: hoe zou jij dit probleem oplossen? De leerlingen nemen een standpunt in en gaan bij de bijbehorende poster in het lokaal staan.
 4. Laat de leerlingen discussiëren over de verschillende door hen gekozen oplossingen. Begeleid deze discussie. Als leerlingen (te) gemakkelijk een bepaalde manier van oplossen kiezen, noem dan zelf argumenten die het minder logisch maken om voor die vorm te kiezen. Geef de leerlingen de mogelijkheid om van standpunt te wisselen.
 5. Vat de genoemde antwoorden samen. Vertel daarna wat de meest logische oplossing is en waarom. Zie daarvoor het antwoordmodel.
 6. Reflecteer kort op de werkvorm. Conflicten kunnen op verschillende manieren worden opgelost. Rechtspraak is er daar één van.

- A. IEMAND HEEFT JOUW TAS OP SCHOOL GESTOLEN.
- B. JE NIEUWE FIETS IS AL NA TWEE WEKEN KAPOT. DE VERKOPER WIL DE FIETS NIET GRATIS REPAREREN.
- C. JE VINDT HET STOM DAT JE VAN DE BIOSCOOP NIET NAAR EEN FILM VOOR 16 JAAR EN OUDER MAG.
- D. DE REGERING GAAT EEN NIEUWE SNELWEG AANLEGGEN EN DIE KOMT PRECIES IN JOUW ACHTERTUIN TE LIGGEN.
- E. JE OUDERS HEBBEN VAAK RUZIE EN HEBBEN BESLOTEN TE GAAN SCHEIDEN.
- F. JE OUDERS BEPALEN DAT JE OM NEGEN UUR WORDT OPGEHAALD VAN EEN FEESTJE. MAAR ALLE ANDERE KINDEREN HOEVEN PAS OM HALF TIEN NAAR HUIS.
- G. EEN KLASGENOOT SCHRIJFT OP FACEBOOK DAT JIJ STIEKEM DE CITOTOETS HEBT GESTOLEN.
- H. OP HET GRASVELDJE WAAR JE ALTIJD VOETBALT WORDT BINNENKORT EEN PARKEERGARAGE GEBOUWD.
- I. JE WILT DAT LOOM-ELASTIEKJES WORDEN VERBODEN OMDAT ZE SLECHT ZIJN VOOR HET MILIEU.

1. Iemand heeft je tas op school gestolen.

- Ga naar iemand met gezag (**5**), bijvoorbeeld je leraar of de directeur. Misschien is je tas gevonden of is er een andere oplossing te bedenken.
- Als dat niet werkt, kun je naar de politie gaan (**2**). In geval van diefstal is het belangrijk om aangifte te doen. De politie kan de zaak voorleggen aan de Officier van Justitie, die bepaalt vervolgens of de zaak voor de rechter moet komen. (*Strafrecht*)

2. Je nieuwe fiets is al na twee weken kapot, de verkoper wil je fiets niet gratis repareren.

- Je kunt het eerst gaan uitpraten (**1**) en proberen tot een oplossing te komen.
- Of je vraagt je ouders om je te helpen (**6**), zij kunnen bijvoorbeeld een klacht indienen.
- Als dat ook niet helpt, kunnen je ouders een advocaat nemen (**4**). De advocaat helpt om te kijken wat je rechten zijn, hij kan een rechtszaak beginnen tegen de fietsverkoper. (*Civiel recht: tegen burger/rechtspersoon*)

3. Je vindt het stom dat je van de bioscoop niet naar een film van 16 jaar en ouder mag.

Dit is een beetje een strikvraag. Want eigenlijk kun je hier niet zoveel aan doen. In de wet staat dat het strafbaar is voor bioscopen om kinderen toegang te geven tot films met een leeftijdsgrens van 16 jaar of ouder. Uitpraten heeft geen zin, je ouders erbij halen ook niet, en ook de politie of een advocaat kunnen je niet helpen.

- Het enige dat je zou kunnen doen, is stemmen op een partij die wil dat deze wet veranderd wordt (**5**). Maar bestaat er wel zo'n partij? En het duurt dan sowieso nog lang tot de nieuwe wet er is.
- Of je kunt gaan protesteren (**7**), in de hoop dat politieke partijen de wetten willen veranderen.

4. De regering gaat een nieuwe snelweg aanleggen en die komt precies in jouw achtertuin te liggen.

- Je kunt kiezen voor bezwaar indienen bij de overheid (**3**). Dit kan leiden tot een *bestuursrechtszaak*, er komt dan een rechtszaak tegen de overheid.
- Als dat niet werkt is protesteren (**7**) misschien een optie.
- Je kunt ook op andere volksvertegenwoordigers stemmen bij de volgende verkiezingen, of lid worden van een partij die tegen de aanleg van de weg is (**5**). Gevaar is dan wel dat de weg ondertussen al aangelegd wordt.

5. Je ouders hebben vaak ruzie en ze hebben besloten om te gaan scheiden.

- Als je ouders willen scheiden, is er maar één oplossing: ze hebben een advocaat nodig (4).
- Als de ruzie nog niet helemaal uit de hand gelopen is en ze kunnen nog bij elkaar blijven, is uitpraten (1) een optie.

6. Je ouders bepalen dat je om 01.00 thuis moet zijn van een schoolfeest terwijl al je vrienden later thuis mogen komen.

- Het is logisch dat je dit probeert op te lossen door met je ouders te praten of te onderhandelen (1).
- Je kunt natuurlijk ook vragen of iemand met gezag je helpt met dit gesprek, bijvoorbeeld je leraar of de ouders van een vriendje (6).

De rechter blijft hier in ieder geval uit beeld.

7. Een klasgenoot schrijft op Facebook dat jij stiekem de Cito-toets hebt gestolen.

- Je mag niet zomaar geruchten over iemand verspreiden. Dat is strafbaar. In de wet heet dit 'laster'. Je kunt om te beginnen naar iemand met gezag gaan (6).
- Je kunt ook naar de politie gaan (2) met een aanklacht wegens laster.

8. Op het grasveldje waar je altijd voetbalt, wordt binnenkort een parkeergarage gebouwd.

- Je kunt een bezwaar indienen bij de gemeente (3).
- Je kunt ook gaan demonstreren (7).
- Als het nog even duurt voordat de parkeergarage gebouwd gaat worden, kun je stemmen in de gemeenteraad op een politieke partij die tegen de bouw van de parkeergarage is (5).

9. Je wilt dat Loom-elastiekjes verboden worden omdat ze slecht zijn voor het milieu.

- Wil je dat ze in heel Nederland verboden worden of alleen op school? Als je ze in de klas wilt verbieden dan kun je het beste met iemand met gezag gaan praten (6), bijvoorbeeld de schooldirecteur of je leraar.
- Als je echt wil dat ze overal verboden worden, moet je een protestactie opzetten (7) of lid worden van een politieke partij (5).